

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 14 sierpnia 1933 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie wyłączeń z Ordynacji Zamoyskiej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie wyłączeń z Ordynacji Zamoyskiej (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 666) ulega zmianom następującym:

1) Art. 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do wyłączenia z nieruchomości ziemskiej „Dobra Ziemskie Ordynacja Zamoyska” obszaru gruntów, nieprzekraczającego 23.500 ha, ze znajdującymi się na tych gruntach drzewostanami, zakładami przemysłowymi, budynkami i innymi przynależnościami gruntów, celem sprzedaży tych gruntów przez Mau-

rycego Ordynata Zamoyskiego z wolnej ręki — bez względu na istniejące ograniczenia statutowe i ustawowe — Państwowemu Bankowi Rolnemu, wyłącznie na spłatę ciężarów publicznych z wyjątkiem podatków państwowych i dodatków komunalnych do tych podatków oraz na spłatę zadłużenia Maurycego Ordynata Zamoyskiego w Skarbie Państwa, Państwowym Banku Rolnym, Banku Gospodarstwa Krajowego oraz instytucjach przez Ministra Skarbu wskazanych. Za zezwoleniem Ministra Skarbu części wyłączonych obszarów mogą być sprzedane przez Maurycego Ordynata Zamoyskiego bezpośrednio wskazanym przez Ministra Skarbu instytucjom na pokrycie ich wierzytelności.

(2) Wykaz wierzytelności, które przejmie Państwowy Bank Rolny tytułem zapłaty szacunku za nabywane grunty, ustali Minister Skarbu. W stosunku do wierzytelności związków i instytucyj komunalnych oraz instytucyj ubezpieczeń społecznych ustalenie to obejmować będzie również terminy spłaty i wysokość oprocentowania poszczególnych wierzytelności, przyczem w stosunku do wierzytelności związków i instytucyj komunalnych ustalenie to nastąpi w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a w stosunku do wierzytelności instytucyj ubezpieczeń społecznych — w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej. Przy ustalaniu terminów spłaty i wysokości oprocentowania Minister Skarbu nie będzie związany ani warunkami umownymi, ani postanowieniami właściwych ustaw i statutów.

(3) Ponadto upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do wyłączenia z tejże nieruchomości „Dobra Ziemskie Ordynacja Zamoyska” gruntów leśnych i poleśnych, wraz z drzewostanami, zakładami przemysłowymi, budynkami i innymi przynależnościami gruntów, o obszarze ogólnym do 9.200 ha i do nabycia tych gruntów przez Skarb Państwa od Maurycego Ordynata Zamoyskiego z wolnej ręki, bez względu na istniejące ograniczenia statutowe i ustawowe, na pokrycie pretensyj z tytułu wszystkich podatków i opłat państwowych wraz z dodatkami komunalnymi, zarówno realnych, jak i osobistych, wymierzonych i mogących być wymierzonymi Maurycemu Ordynatowi Zamoyskiemu, za okres do dnia 31 grudnia 1932 r. Dodatki komunalne do podatków i opłat skarbowych będą spłacane przez Skarb Państwa bez doliczania odsetek w terminach i kwotach, ustalanych przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz z Ministrem Spraw Wewnętrznych.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do wyłączenia do dnia 29 sierpnia 1934 r. z tejże nieruchomości „Dobra Ziemskie Ordynacja Zamoyska” dalszych obszarów gruntów o ogólnej przestrzeni, nieprzekraczającej 12.500 ha wraz ze znajdującymi się na tych gruntach drzewostanami, zakładami przemysłu rolnego, budynkami i innymi przynależnościami gruntów, jak również do wyłączenia wchodzącego w skład Ordynacji Zamoyskiej obszaru leśnego „Piskorowice” w powiecie jarosławskim położonego, oraz do zwolnienia wyłączonych gruntów z pod rygorów statutowych i ustawowych, przyczem w stosunku do obszaru leśnego „Piskorowice” wyłączenie i zwolnienie nastąpi bez stosowania postępowania, przewidzianego w § 633 i następnych Kodeksu Cywilnego z 1811 r.

(2) Obszary wyłączone w myśl ust. 1 bądź też sumy uzyskane z ich sprzedaży, po pokryciu wymienionych w art. 5 kosztów administracji i likwidacji, będą użyte wyłącznie na spłatę nieobjętych art. 1 zobowiązań Maurycego Ordynata Zamoyskiego, zaciągniętych przez niego czy to osobiście, czy to w charakterze posiadacza zakładów przemysłowych, należących do Ordynacji Zamoyskiej, o ile tytuły tych zobowiązań powstały przed dniem 29 sierpnia 1932 r.; z zobowiązań, zabezpieczonych rzeczowo na majątku Maurycego Ordynata Zamoyskiego, nienależącym do składu Ordynacji Zamoyskiej, mogą być spłacane z obszarów wyłączonych — na wniosek Ordynata Zamoyskiego — tylko takie zobowiązania, względnie ich części, na których spłatę wyrazi zgodę według swobodnego uznania Minister Skarbu.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Zarówno przy sprzedaży przez Maurycego Ordynata Zamoyskiego obszarów, wyłączonych z mocy art. 3, jak i przy parcelacji przez Państwowy Bank Rolny obszarów, wymienionych w art. 1, stosowane będą ulgi, przewidziane w ustawie z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221) z uzupełnieniami do tej usta-

wy, wprowadzonymi rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 816) i ustawą z dnia 29 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 271), przyczem ułatwienia w nabywaniu gruntów, przewidziane w art. 1 ostatniej z powołanych ustaw, przysługiwać będą wszystkim wierzycielom Maurycego Ordynata Zamoyskiego, których wierzytelności podlegają spłacie w trybie niniejszego rozporządzenia. Przy stosowaniu tych ułatwień, zaświadczenia, przewidziane w art. 1 i 2 powołanej ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, nie będą wymagane, jak również nie będą miały zastosowania przepisy art. 5 i art. 5 c ust. 2 tejże ustawy oraz postanowienia ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznego zezwoleń na parcelację gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95).

(2) Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo pozostawienia w wykazie hipotecznym nabywanej z wolnej ręki od Maurycego Ordynata Zamoyskiego nieruchomości wpisów, zabezpieczających pożyczkę długoterminową Banku, zaciągniętą na „Dobra Ziemskie Ordynacja Zamoyska” na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 301) celem późniejszego przejęcia tej pożyczki przez nabywców, którym Bank nieruchomości tę odprzedał.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Udziela się Maurycemu Ordynatowi Zamoyskiemu i jego wierzycielom, wymienionym w art. 3 ust. 2, terminu do dnia 29 sierpnia 1934 r. na zawarcie układów dobrowolnych o przekazaniu w naturze na własność poszczególnym wierzycielom, lub ich grupom, na spłatę ich wierzytelności części wyłączonych na podstawie art. 3 obszarów. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do przedłużenia tego terminu jeszcze o jeden rok. Układy dobrowolne podlegają zatwierdzeniu przez delegatów, wyznaczonych w tym celu przez Ministra Skarbu i Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych; obowiązkiem tych delegatów jest również sprawowanie kontroli nad wykonaniem układów. Dla przeniesienia prawa własności gruntu, nabywanego przez wierzyciela zgodnie z zatwierdzonym przez delegatów układem dobrowolnym, nie jest wymagane zezwolenie urzędów ziemskich, przewidziane w art. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r. normującego przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 428). Wszystkie wpływy gotówkowe ze sprzedaży gruntów, wyłączonych na zasadzie art. 3, winny być wpłacane na odrębny rachunek bieżący w Państwowym Banku Rolnym, którym Maurycy Ordynat Zamoyski, lub upoważnione przez niego osoby będą mogły dysponować jedynie za każdorazową zgodą delegatów Ministra Skarbu i Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Wpływy te mogą być użyte po pokryciu kosztów administracji i likwidacji, wyłącznie na spłatę wierzycieli zgodnie z zatwierdzanymi układami. Warunek ten powinien być zamieszczony we wszystkich umowach przyrzeczenia sprzedaży i aktach kupna - sprzedaży, dotyczących

gruntów, wyłączonych na zasadzie art. 3, pod rygorem nieważności tych umów i aktów. Wynagrodzenie delegatów w wysokości ustalonej przez właściwych ministrów, uważane będzie za składową część kosztów likwidacji.

(2) Żaden układ nie może być zatwierdzony przez delegatów, zanim nie zostanie zawarty układ, względnie układy pomiędzy Maurycym Ordynatem Zamoyskim a wierzycielami, reprezentującymi przynajmniej trzy czwarte ogólnej sumy uprzywilejowanych wierzycieli z tytułu pracy. Wierzycielności z tytułu pracy podlegają w całości uregulowaniu z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi wierzycielami oraz mogą być zaspokojone zarówno przekazaniem wyłączonych gruntów w naturze, jak i gotowizną, uzyskaną z realizacji wyłączonych gruntów i drzewostanów. Jeżeli zasadnicze wynagrodzenie pracownika przekraczało sumę 1.500 zł miesięcznie, to nadwyżka tego wynagrodzenia, jak również wszelkiego rodzaju tantiemy i prowizje nie korzystają z tego przywileju. Sumy wypłacane pracownikom po dniu 29 sierpnia 1932 r. zalicza się przedewszystkiem na należne po tym terminie wynagrodzenie, następnie dopiero na poczet uprzywilejowanych należności.

(3) Jeżeli w terminie, ustalonym na zasadzie ustępu pierwszego, nie zostaną zawarte układy dobrowolne ze wszystkimi wierzycielami, których wierzycielności podlegają spłacie w trybie art. 3 lub z częścią tych wierzycieli, z wyłączonych z mocy art. 3 obszarów gruntów, względnie z ich części nie przekazanej w trybie układów dobrowolnych wierzycielom, utworzony zostanie fundusz zaspokojenia wierzycieli Ordynacji Zamoyskiej, o czym będzie uczyniona wzmianka w wykazie hipotecznym wyłączonych gruntów. Administracja i likwidacja tego funduszu przekazana będzie na zasadach komisji Państwowemu Bankowi Rolnemu na warunkach i w trybie, który ustala Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(4) Z uzyskanych z likwidacji funduszu sum, po pokryciu przez Państwowy Bank Rolny kosztów administracji i likwidacji oraz prowizji Państwowego Banku Rolnego, spłacone zostaną przez Państwowy Bank Rolny przedewszystkiem i z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi wierzycielami wszystkie należności z tytułu pracy, niezaspokojone w trybie układów dobrowolnych, reszta zaś uzyskanych sum podlegać będzie podziałowi pomiędzy wierzycieli Ordynacji Zamoyskiej, objętych art. 3 ust. 2, a niezaspokojonych w trybie układów dobrowolnych. Sumy te przekazywane będą przez Państwowy Bank Rolny do depozytu Sądu Okręgowego w Warszawie dla podziału pomiędzy wierzycieli w trybie art. 800, 801, 803 — 807 Kodeksu Postępowania Cywilnego z roku 1932, ze zmianami, wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

(5) Jeżeli po zaspokojeniu wszystkich wierzycielności pozostanie nadwyżka, nadwyżka ta przelana zostanie przez Państwowy Bank Rolny na fundusz żelazny Ordynacji Zamoyskiej w Banku Polskim.

(6) Jeżeli natomiast, całkowita suma, uzyskana z realizacji obszarów wyłączonych, nie wystar-

czy dla całkowitej spłaty wierzycielności, przewidzianych w art. 3, niezaspokojonym wierzycielom przysługiwać będzie prawo poszukiwania niepokrytych części ich wierzycielności na majątku Maurycyego Ordynata Zamoyskiego, nie należącym do składu Ordynacji Zamoyskiej.”;

5) art. 6 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Do upływu terminu, ustalonego na zasadzie art. 5 ust. 1, lub do czasu zakończenia likwidacji funduszu zaspokojenia wierzycieli Ordynacji Zamoyskiej, jeżeli tenże na zasadzie art. 5 zostanie utworzony, udziela się Maurycemu Ordynatowi Zamoyskiemu w stosunku do zobowiązań, objętych art. 3 ust. 2, odroczenia wypłat w rozumieniu i ze skutkami prawnymi, przewidzianymi w art. 17, 35 (z wyjątkiem ustępu 4), 36, 39 i 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 652).

(2) Żadne postępowanie egzekucyjne tak w trybie sądowym, jak i administracyjnym, nie może być skierowane do obszarów wyłączonych z Ordynacji, jak również do dochodów z tych obszarów i funduszy, uzyskanych z ich realizacji.”;

6) art. 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Obszary wyłączone z Ordynacji Zamoyskiej na zasadzie art. 1 i 3, jak również obszary z tejże Ordynacji, których parcelacja na cele reformy rolnej przeprowadzona lub rozpoczęta została przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przez Bank Ziemiański w Warszawie, względnie Bank Ziemiański w likwidacji, z chwilą zatwierdzenia przez zwierzchność hipoteczną odnośnych aktów kupna-sprzedaży, a w stosunku do aktów kupna-sprzedaży już zatwierdzonych — z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, stają się wolne od wszelkich ciężarów i ograniczeń prawa własności, zapisanych w działach III i IV wykazu hipotecznego „Dóbr Ziemskich Ordynacja Zamoyska” z wyjątkiem służebności, które wynikają z urzędzenia ziemskiego włościan i rolników zrównanych z włościanami, z tem zastrzeżeniem, że ciężary te i ograniczenia, jeżeli nie ulegną spłacie w trybie art. 1, obciążać będą i nadal resztę „Dóbr Ziemskich Ordynacja Zamoyska” i winny być z tej reszty zaspokojone.

(2) Zwalnia się Ordynata Zamoyskiego od obowiązku składania do depozytu Banku Polskiego sum, pochodzących z pomocy kredytowej dla nabywców, którzy nabyli lub nabędą grunty z obszarów, wymienionych w ustępie 1, z tem, że sumy te przekazane zostaną przez Ordynata Zamoyskiego Państwowemu Bankowi Rolnemu przedewszystkiem na spłatę należności urzędów ziemskich za znoszenie służebności, na spłatę należności kas chorych oraz na spłatę zaległych rat, należnych Państwowemu Bankowi Rolnemu z tytułu długoterminowej pożyczki awansowej, zaciągniętej na „Dobra Ziemskie Ordynacja Zamoyska” na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 301). Również zwalnia się Ordynata Zamoyskiego od obowiązku składania do depozytu w Banku Polskim sum uzyskanych, bądź uzyskać się mających bezpośrednio

od nabywców gruntów z parcelacji obszarów, wymienionych w ustępie 1. Zezwolenia właściwych władz, udzielone Ordynatowi Zamoyskiemu na zasadzie art. 78 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), zwalniające tegoż Ordynata Zamoyskiego od składania do depozytu Banku Polskiego sum w związku z dokonaniem i dokonaniem się mającymi w Ordynacji Zamoyskiej inwestycjami, tracą moc. Wpisy, ujawniające te zezwolenia w wykazie hipotecznym „Dobry Ziemi” Ordynacji Zamoyskiej, ulegają skreśleniu na jednostronny wniosek Państwowego Banku Rolnego.

(3) Akty nabycia przez Skarb Państwa wyłączonych na mocy art. 1 obszarów na spłatę zaległości podatkowych wolne są od opłaty stempłowej.”

7) art. 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„Pełnomocnictwa notarialne, wydane przez Maurycego Ordynata Zamoyskiego dla zrealizowania celów rozporządzenia niniejszego, nie ustają z przyczyny śmierci mocodawcy.”

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów
i Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

J. Jędrzejewicz

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych:

Fabrycy

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Nakoniecznikow - Klukowski

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Kaliński*

§ 2. Plan, składany przy prośbie o zatwierdzenie scalenia pól górniczych (art. 58 Prawa Górniczego), powinien być również sporządzony w podziałce, wymienionej w § 1. Jeżeli jednak plan sytuacyjny nowego scalonego pola górniczego obejmuje większą ilość pól górniczych lub pola górnicze o większym obszarze, dozwala się złożyć zamiast planu, sporządzonego w podziałce 1 : 5000, plan sporządzony na mapie katastralnej w podziałce mniejszej.

§ 3. Przepisy §§ 1 i 2 stosuje się odpowiednio do planów, składanych dla uzyskania zezwolenia na podział pola górniczego lub wymianę części pól między graniczącymi z sobą polami górniczymi (art. 62 Prawa Górniczego).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc przepisy, dotyczące przedmiotu unormowanego rozporządzeniem niniejszym.

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*